

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezés; kőrösi Csoma Sándor †; magyar nyugpénzüintézet felévi gyűlés; a gazdasági egyesület kertészeti szakosztályának jelentése az országos gyümölcskert iránt; az unio ügyében munkáló választmány gyűlése; Abaujmegye (fenyítőtörvény-széki ülés, megyei levelezések és magányügyek, 'sa.t.); Csanádmegye (Vásárhelyi János lemondott, Bíró Imre főügyvéd szinte lelépett, a kisgyűlések eltörlesztése újabb is megerősítették, 's a' t.) Turóc megyei közgyűlés, főispáni beiktatás, Deák Ferencz bírósága; nádor főlg magyar levele, subsidionalis tárgy. fizet. kulcsa; az ág hitv. bányakerületi, közgyűlése a' Bécsbe járt tót küldött-ég feleletre vonatása 's annak a' felség elibe terjesztett pontjai. Ipar- 's tőzsérügy; erdélyi országgyűlési hírek; Zichy Ferencz gr. jótékonyága; 'sa.t.) Spanyolország (az új litikai hitvallása; Zurbaró a' cataloniai zeedülök ellen indul; 'sa.t.) Anglia (az új vámjegyzék elfogadtatott; a' növekedő inség miatt komoly népszavargástól félnek; 'sa.t.) Franciaország (tengerészeti mozgalom Anglia ellen, Cormenin új röpirata; 'sa.t.) Oroszország (hadijelentés Kaukaszus vidékéről; 'sa.t. Értésítő. —

Magyarország és Erdély.

Ö es. 's apost. kir. felsége méltóztatott brassai kir. főharminczados Gaudi Józsefet a' n. szebeni fiók-bank pénztárnokává kinevezni. E. H.

Kőrösi Csoma Sándor hazánkba a' magyar tudós társaság lev. tagja nincs többé! F. évi april elején Tibetbe utazta közben Dardzilingben láz lepte őt meg, mely munkás és hazánkra dísz árasztó életének april 11kén véget vetett Kalkuttából Lassza felé intézett utjában! Béke fölötté!

(Magyar nyugpénzüintézet.) A' legfels. helybenhagyást nyert magyar nyugpénzüintézet Lovász Endre m. kir. helytartótanácsi tanácsnok 'sa.t. elnöklése alatt f. hó 3kán tartván szokott félvi ülését, az előterjesztett számadásokból kiviláglott, miszerint f. é. junius végén a' tagok tőkéje tett 260,861 fr. 38 krt., az intézet sajátserü tartalékalapja pedig 525,400 fr. 10¹/₄ krt., mely mult évi december végén csak 515,650 fr. 26¹/₄ krból állott. Az intézet összes pénzereje jelenleg tehát 786,261 fr. 48¹/₄ kr. 's a' valódi tagok száma 982. A' két tőkealap kamatai, 's az intézet egyéb jövedelmei e' félévben 37,251 forint 52³/₄ kr-ra mentek. Az évi nyugdíjakra kívántatik:

9 tag,	11 özvegy,	árva számára	400 ftjval	8,000 fr. kr.
— " 3	— " —	— " —	350 " "	1,050 " "
2 " 12	— " —	— " —	300 " "	4,200 " "
1 " 20	— " —	— " —	250 " "	5,250 " "
14 " 52	— " —	— " —	200 " "	13,200 " "
3 " —	— " —	— " —	170 " "	525 " "
9 " 118	1 " 1	— " —	150 " "	19,200 " "
6 " 1	1 " 1	— " —	125 " "	1,000 " "
14 " 145	— " —	— " —	100 " "	15,900 " "
2 " 5	5 " 5	— " —	75 " "	900 " "
— " —	— " 7	— " —	62 for. 30 kr.	437 " 30
1 " 4	16 " 16	— " —	50 " "	1,050 " "
— " —	— " 7	— " —	37 " 30	262 " 30
— " —	— " 16	— " —	25 " —	400 " —

61 " 371 " és 53 " — " — " 71,375 " —
kezelési költségekre 2,000 " —
egész évre tehát 73,375 " —

következésképp az 1842diki első félévre 36,687 for. 30
előbbi határidőkre fizetendő nyugdíjakra 463 " 7¹/₂

az összes félvi költség tehát 37,150 fr. 37¹/₂
mit a' 37,251 fr. 52³/₄

levonván, f. évi jun. végén marad a' pénztárban 101 fr. 15¹/₄

Egyébiránt, miután nemcsak saját érdekek, hanem egyszersmind kötelezettségek parancsolja az intézeti tagoknak, hogy tudják azon alapszabályokat, mik szerint velők 's özvegyeikkel bálnak, 's ennek nem tudása miatt részint magokat, de leginkább özvegyeiket számos kedvezménytől fosztják meg, tehát ismét felszólítanak, hogy az intézeti alapszabályokat két váltó forintra leszállított áron meg szerezni siessenek. A' magyar nyugpénzüintézet választmányi üléséből. Budán, 1842. jul. 3kán. Lovász Endre, elnök. Eötvös Pál, igazgató. Várffy Károly, másodigazgató. Kajdácsy Ferencz, tollvivő. *)

Az ág. hitv. bányakerületi közgyűlés Pesten f. h. 12kén b. Prónay Albert és Szeberinyi János uu. ikerelnöklete alatt kezdé ez idei közgyűlést, melyet mindenkiben, hogy ugy mondjuk, némi ösztön már elő- re is fölötté érdekesnek sejtetett azért, mivel e' gyűlésnek kelle szolgálnia elő- dandáru a' harcban, az ág. testületben fenálló két, magyar és szláv párt által f. h. 15kén, mint az egyetemes gyűlés határnápnján 's a' szláv párt részéről az- ért megvívandóban, mert a' Bécsbe járt tót követség 's ezzel kapcsolatban ál- ló czél bukta vagy diadala forgand szőnyegen, a' magyar párt részéről pedig azért, mivel az ág. hitv. testülete mind a' hazának, mind magának fényes elég- tételadást igényel, követel, parancsol. E' miatt mind a' két párt csak alkalomra várt, hogy egymással magmérközhessék 's erre hosszasan várni nem kelle. Mert a' szokott gyűlésnyitó elnöki üdvözet után legott a' nógrádi esperesség követe, Trshtyénszky Ferencz, kálnóitót pap, ugyanaz, ki a' nevezett esperesség leg- közelebb tartatott közgyűlésében a' bécsi tót követséget lelkesen megpendíté (Jelenkor 53 szám) itt is melegen felszólala 's utasítása következtében Sze- berinyi Jánost nyilatkozásra szólítá: aláírta e' ismeretes folyamodást? kinek nevében jártak Bécsben a' követe? 's melyek a' felség elibe terjesztett pontok? Mielőtt azonban a' felszólítottat superint. nyilatkozott volna, a' világi elnök fi- gyelmezteté az egybeseregletteket, miszerint kedvesen venné, ha az eddig be- vett szokástól el nem térőleg a' gyűlés a' mult évi jegyzőkönyv felolvasásával kezdődnék, mire vita keletkezett: miért ne lehetne illy fölötté fontos ügyben az eddigi különben helyes szokástól es uttal eltérni 's a' bécsi tót követségrüli ta-

*) E' félvi jelentéseket számos év óta mindig az „Öfner Zeitung“ szerint német- ből vagyunk fordítani kénytelenek. Vajjon nem közölhetné e' azokat a' magyar nyugpénzüintézet hivatalosan a' magyar lapokkal is? A' szerk.

nácskozásba praefentialiter bocsátkozni? De vita közben értesítettvén a' gyüle- kezet, hogy a' tavali jegyzőkönyvnek mindjárt elején van pont, melynek folytatá- ból lehet az érintett tárgyat venni; a' jegyzőkönyv felolvasása csakugyan meg- kezdeték 's 1) Székács Józsefnek kerületi főjegyzővé multkor felkiáltás általi megválasztását Horeczky maglódi pap a' szokott választásmódtól eltérőnek privát véleményképen előhozván 's jövőre az eddigi gyakorlat fentartását ajánlván: Székács hivataláról lemondá; de tényképen megemlítetvén, miszerint felkiál- tással ugyanezen hivatalra választások ezelőtt történtek, — hogy a' választásmód gyakorlattá válhatása ellen elég biztosítás találattik a' jegyzőkönyvben, — mikép Székács megválasztása ellen egyetlenegy esperesség, sőt egyes ek- lézsia sem emelt szózatot; közkívánatra tisztelt főjegyző ur hivatalát ismét elfo- gadá. 2) A' bácsi esperesség követe esperessége számára latin jegyzőkönyvet is kérvén: az erről tanácskozás akkorra halasztatott, midőn a' nevezett esperesség ez ügyben benyújtott folyamodása olvastatandik fel. Ekkor 3) ujra szőnyegre bozatká a' bácsi tót követség 's a' superint. ur nyilatkozásra szólították a' főntebbi pontok iránt, ugyancsak Trshtyénszky Ferencz által. Többek általi sürgetésre késni akarván nyilatkozásával a' felszólítottat ur — miután Kossuth L. ur Sztelho Ján. bácsi főesperes által hozzáírt eredeti levelét bemutatá 's felolvasatá, mely- ben világosan kimondatik, hogy a' bácsi tótok a' magyar nyelv tanulását sem szükségesnek, sem hasznosnak nem látják 's azt mint erővel rájuk tukmáltat t a- n ul ni n e m a k a r j á k; miután továbbá ugyancsak Kossuth L. ur kimondá, miszerint még 1839ben a' felsőbb vármegyékben ág. hitv. papok által készített 's aláírt 's a' nevezett évi országgyűlés elibe terjesztetni szándéklott eredeti fo- lyamodás birtokában volna, mely folyamodásban azzal fenyegettetik az ország- gyűlés, hogy a' tótság elnyomatása (?) esetében külföldi (?) országgyűlés- nél lesznek kénytelenek ótalmat keresni (!) a' folyamodók: e' két adatból is elég- gé világos, miszerint némelly ágost. hitv. papok csakugyan valódi ellenséges indulattal viseltettek a' magyarosodás sz. ügye ellen; — miután mondók, Kossuth L. ur által több illyféle vád és kifakadások történtek, 's felhozattak, a' felszólít- tatott superint. csakugyan az ohajtvá várt nyilatkozáshoz fogott 's mindenekelőtt kérte a' gyülekezet figyelmét, miszerint a' bácsi folyamodás egészen megkülön- böztetendő a' három superintendia néhány tót papjai részéről Bécsbe ő felsé- géhez vitt folyamodástól, mert amarról a' nyilatkozó hivatalosan mitsem mon- dat, mivel az a' bácsi tót papok által önállóan vala felküldve. Mi pedig magát a' követséget illeti, ezen eszme igy keletkezett: nem sokára a' mult évi egye- temes gyűlés után az aug. Allg. Zeit. ban egy cikk volt közölve Magyarország- ból, mely cikk halotti beszédül tekinthető a' honi szláv nép fölött; kis idő mulva ismét egy röpirat jelent meg e' czim alatt: „Protestantismus, Magyarismus, Slawismus“ melynek szerzője a' magyarhoni ugynevezett pauszálvokat három osztályúnak mondja. Az első osztályba a' szerző szerint azok tartoznának, kik a' tót nyelvet csupán philologiai szempontból szeretik 's mivelik; a' másodikba, kik Ausztria ótalma alatt valamennyi szomszéd szláv népet egy külön ország lakosivá összegyűjteni ohajtanak; a' harmadikba, kik az éjszaki óriásnak ismer- tetes terve megközelítéséhez utat készítenek. E' vádakra a' tót papok védelmeket készítettek 's azokat magyar hírlapokba iktatásul az illető szerkesztőségek- nek beis küldék, de föl nem vétettek. *) E' röpirat után egy hamadik jelent- meg e' czim alatt: „Pseudo-magyarismus, Slawismus“, ebben már világosan szó- lítottak fel a' tót papfelek, miszerint itt az ideje, hogy magokat e' terhes vá- daktól tisztítsák meg 's ő felségével tudassák, mikép ők a' fels. ausztriai ház hű alattvalói 's jobbágyai 's azok maradni legkésőbb utódostul akarnak. Ennek folytatában egymás után érkezék nyilatkozóhoz a' sok levél, miszerint ez eszme nemcsak elfogadható, hanem valószínű is; 's a' sürű felszólításoknak engedend- ő, irt vala tisztai superint. Józseffy urnak, mit kellene ez ügyben tenni? 'S a' gyakori levélváltás eredménye a' követség vala. A' követe mint ágost. hitv. pa- pok járultak őfels. 's a' fölterjesztett pontok: 1) hogy ők a' felségnek hű job- bágyai 's fia. 2) a' tót egyházakra istentisztelet eszközeül magyar nyelv ne tolassék, 3) rendelkezék ő felsége, hogy tót könyvekre is legyen censor, 4) a' pozsonyi tót cathedra helyreállítsassék, 's e' pontok Józseffy Pál super. ur ve- zérlete alatt Ferjencsik Sámuel jolsvai, Chalupka János breznó-bányai 's Hod- zsa Mihály lipó sz. miklósi tót papok által terjesztettek a' királyi trón elébe. (Folyt. köv.)

(Országos középponti gyümölcskert.) Halkan bár, de reményteljes léptekkel közelít e' legujabb vállalata a' M. Gazd. Egyesületnek valóulásához. A' kertészeti szakosztály ülésében, mely a' lefolyt junius 18kán a' rendes elnök jelen nem léteben nm. Ürményi Ferencz koronásör ő excaja előlülé- se alatt tartatott, jelentés tétetek azon két rendbeli végzés sikeréről, mely a' szak- osztálynak legutóbbi (mart. Skai) ülésében mind a' szükséges kerti tér megszerzé- se, mind pedig nyilvános felszólítás és részvényivek szétküldözése érdemében hozatott. Az elsőre nézve az illető küldöttség oda nyilatkozott, hogy ámbár ezen országos vállalat kitűzött nagyszerű czéljánál fogva terjedelmesb tért föltételez, 's noha a' fővárosi hatóság hazafui gondolkozása mellett méltán reményleni le- hetne, hogy a' fenforgó közügy tekintetéből nagyobb szerű kert létesítésére a' par- lagon fekvő városi sivatag egy kis részét kétség kívül szívesen átengedné; még is

*) A' Jelenkor szerkesztősége illy tárgybanegy sem kapott. A' szerk

ha mindjárt a pesti határ épen munkába vett fölmérője nem akadályozná is e pillanatban valamely térség kimetszését, részéről a falkola-felállítás a pesti legelő bármely részén sem ajánlhatja azon okból, mivel a térnek szükségképen bekerítése, főleg annak mesterséges földvegyítés, és gazdag trágyázás által termő-földé változtatása, lakház és kutak építése oly pénzmennyiséget föltételez, melyről az intézet nem egy hamar fog rendelkezhetni, minek következtében oda járul a küldött-ég javaslata, hogy szemelött tartván a feladás későbbi kifejlődését, a város keblében szereztessék meg ideiglen néhány holdnyi nagyságu 's jó-miveltésben álló kert oly helyen, hol későbbben, ha a vállalat ereje gyarapodik, hatáskörét az intézet szomszédkertek megszerzése által a szükséghez képest bővíthassa. E' véleményben megegyezvén a szakosztály, kebeléből ujalag két tagot (névszerint t. Gömör és Hepeváry uu.) megbízott, hogy e' javaslat nyomán valamely alkalmas kertet kinyomozni 's eljárásukról a' vétel föltételeivel együtt minél előbb jelentést tenni szíveskedjenek, aunal is inkább, minthogy a' kertészet számos baráti hazánkban ez ügyet figyelemmel kísérik, 's minthogy csak kívánatos hogy az eddig bejelentett részvényekből összegyűlt pénz minél előbb a' kifizetésre fordíttassék. Igaz ugyan, hogy oly tökével eddigelő a vállalat nem bír, melyből nagyobb kertet azonnal kifizetni lehetne; de ha számba vesszük, hogy 360 a-láírású iv közül még csak 26 küldött vissza, 's azokon már is 1500 fr. 32 kr. iratott alá, méltán bizhatni a' nemzet józan szellemében, hogy ez ügyet, mellynek következménye szintolly kellemes, mint hasznos, elejteni nem fogja. 'S e' reményben, mellyet nem táplálni csak guny volna az egész nemzetre, aunal biztosabban foghatni azonnal a' kertvételhez, minthogy az intézetnek több oldalról igen becses segedelmek vagynak előleg biztosítva, mellyeket, m'helyt hivatalosan tudatva leendnek, köztudomásra juttatni el nem mulasztunk. Addig is nemcsak czélszerűnek tartjuk, sőt kötelességünknek ismerjük az eddig aláírt részvényeket, részint az aláírók megnyugtatásául, részint egyéb kertbarátok és részvénygyűjtők ösztönéül, közhírré tenni. Aláírtak: Szerém vármegye ivén: Elez Imre gr. főispán 2, Zsit-vay József 1. alispán, Cseh Edvárd 2 alispán, Streim György r. orvos, Rogu-lits János főadószedő, Vicze Márton kanonok, Jancsó István főbíró, Dubravay nep. János főjegyző, Marsó Alajos sz. bíró, Szala Károly főbíró, Rogulits Dömötör tb., Belázi Khun Henrik gr., Sebeő Károly urod. igazgató, Andrashevits Márk lelkész, Koleszarits József kapitány, Gvozdanovits János tiszti alügyvéd, Muti-barits Hierotheus archimandrita, Marczibányi Livus földesur, görög nem egye-sült zárda, Kuluntsits Agoston tb. Jeroszlavszky Ödön tiszti mérnök. Összesen 22. — Sz. k. Komárom városa ivén: Kossár Ferencz v. kapitány, Buday László keresk., Tüninger A. keresk., Buday J. tb., id. Heffler Fer., ifj. Heffler Ferencz keresk., Sláder Ödön jogtanuló, Beöthy Gáspár cur. birtokos, Tóth Jakab r. orvosbeszéd, Schwarz Ign. keresk. Leis Ignác fűszerár, sz. Benedek szerzete residentia-ja, Munk Sándor sz. péteri hasznobérlő, Antmann József vár. főbíró. Összesen 14. — Mezőtúr városa ivén: Szabó Pál predikátor, Gyikó János predikátor, Pap Ferencz orv. dr., Péter Károly ügyvéd, Tassi-Betz Ádám urod. tisztartó, ns Mészáros Lajos földműves, ns B. Nagy Istv. földm., Bordács Ist. földm., Báthori József vásáros, Lepsényi István földm., Takács János sómérő, ns Mészáros An-drás földm., Nagy Ambrus v. jegyző, Pikó Pál vásáros. Összesen 14. Heinrich N. János ur ivén: Özveggy Wenckheim József báróné, Wenckheim Béla b. Klop-finger János v. polgár, Orezy László, b. Orezy Magdolna b., Lupesánszky Elek, Széchenyi Crescentia gr. n.ó, Jeszenszky Ign. kam., Palásthy Victor kam., Uzovics János kam., Dubraviczky Simon alispán, Aichmajer József, Kammermayer Antal v. polg., Laczkovich József es. k. kap., Jankovich Róza, Helmecezy Mihály tb., Széchenyi István gr. Szabó János tb., Csapody Pál tb., Fascho József k. tan., Mühr Antal polg., Spitzer Jakab keresk., Andrassy György gr. Bujanovics Edu-árd tb. Károlyi György gr., Kappel Fridrik v. polg., Grosser János provincialis, Gorove Károly tb., Hegyessy Péter tb., Hajnik Pál tb. Festetics Dienes kam., Györy László gr., Ürményi József alnádor, Rudics D. v. tszéki üln., Hengelmüller Mih. Ro-bitsék József ker., id. Nádosy Istv. ifj. Nádosy Istv. Nádosy Kálmán, Nádosy György, Nádosy Elek, Nádosy Gyula, Batthyány Antónia gr. n.ó, Károlyi Karolina gr. n.ó, Szapáry József gr. n.ó, Szapáry Ferencz gr. n.ó, Zichy Miklós (palotai) gr. n.ó, Heinrich N. János tb. Csekon es János tb. Almásy György gr., Batthyány Kazi-mir gr. Összesen 51. — Heuffel ur ivén: M. Károlyi Lajos surány-megyéri uro-dalma, m. Károlyi Lajos vásárhelyi urodalma, Schmid Pál fő pénztárnok 's fő szám-vevő, Heuffel János főfelügyelő, Torkos Pál hg Coburg honthi praefectusa, Po-komándy Gábor felügyelő, Czagányi Mihály kasznár, Sréter Antal kasznár, Ta-masovics Károly ispán, Stankovics József ispán, Sztehló Károly ispán. Összesen 11. — Ótocska ur ivén: Hajnik János felügyelő, Ótocska Ignác tisztartó, Piek Áron n. keresk. Összesen 3. — Kápolnay Ignác ur ivén: Kápolnay Róza, Ká-polnay Ignác birtokos, Georgievics Pál ügyv. Összesen 3. — Sebők ur ivén: Ru-dics József főispán, Rudics János bölcselek. tanuló, ifj. Rudics József bölcselek. tan., Latinovics Benjamin tb., Czintula János tb., Sebők József tb. Összesen 6. — Szathmár városa ivén: Sz. k. Szathmár-Némethi városa 2. — Szatmári gazd. egye-sület ivén: Olchváry Pál tb., Kállay Dániel tb., Ujhelyi Aloiz professor, Obermayer András kanonok, Banovics kanonok, gazd. Egyesület 2. Össz. 7. — Laczkovics kapi-tány ur ivén: Szűcs Vilmos keresk., Jeszenszky Lajos, Majthényi László b. főisp. helyt., Sartory J. György keresk., Jeszenszky Miklós es. k. szazados. Összesen 5. — A' szarvasi fiók-egyesület ivén: Töltéssy Sám. gyógyszerész, Balla Károly mérnök, Conrad Károly jegyző, Jeszenszky Pál hasznobérlő, Szarvasi fiók-egye-sület 3. Összesen 7. — Kecskemét városa ivén: Ladányi Sándor senator, Kalmár Já-nos sen., Veress István sen., Ladányi Gergely sen., Borsos Szabó Mihály pol-gár Összesen 5. — Gerics Pál ur ivén: Gerics Pál archon, Lehmann professor, Ma-géty Alajos gazd. gyakornok, Agoston Agoston ügyvéd. Összesen 4. — Rozen-mann Pál ivén: Pilaszenovics Lajos tb., Broér Adolf orv. dr. Összesen 2. — Pon-grác Antal ivén: Dévay Imre tb., Weindl Ferencz k. kincst. kasznár. Összesen 2. — Nagy-Várad városa ivén: Nagy-Várad városa, Kovács Fridrik orvos, Far-kas István emerit. gazdatiszt, Gálbory Sándor nyug. főhadnagy, Kovács József gyógyszerész. Összesen 5. — Sz. k. Nagy-Szombat városa ivén: Sz. kir. Nagy-Szombat városa 2. — Farkas Ferencz ur ivén: Farkas Ferencz n. prépost, fol-kusfalvi Lacny Miklós tb. id. Apponyi György gr., kis-jákai Udvarnok Lajos tb., ifj. Zichy Ferencz gróf, Ocsovszky János plebános. Összesen 6. — Tanár-ky ur ivén: Tanárky Gyula jószágbérő. Német Péter ur ivén: Sailer György ezimz. püspök 's n. prép., Dresmiezzer József udv. tan. és prép., Kovács József kano-nok, Tóth József kan., Vurda Károly kan. Bezeredy Kálmán tb., Szűcs József tb., Szűcs Teréz szül. Mile kisasszony, Szűcs Emma kisassz. — Összesen 9. Luch-kovics Gábor ur ivén: Luchkovics Gábor ügyv. Haulik Imre számtartó, Baró-czy Ferencz magtárn. Csernák József plebános, Paulik István város bírja, Jankó Károly gazdatiszt. Összesen 6. — Kajdacsy Ferencz ur ivén: Tolnay János, Szon-tagh Sámuel tb., Aranyhalmi Ádám hg Coburg urod. director. Összesen 3. — Hell Ödön ur ivén: Hell Ödön gazdatiszt. Hrobonyi János gazdatiszt. Összesen 2. — Kardos János ur ivén: Bogor Sándor tb., Tomesányi András tb., Koller Ferencz tb., Pollermann Ferencz gyógyszerész, Rudics Máté fűszb., Horvát József ügy., Kardos János ügy., Latinovics Béni tb. Összesen 8. — Jánik Ferencz ur ivén: Kadlubjak János plebános, Forgács Kálmán gr. Hammersberg László tb. 's ügyész Eödrögh Károly tb., Jochmann Dániel tisztartó, Fábian János tisztartó, Machnyik György kasznár, Pankuh Ferencz kasznár. Összesen 8. — A' szakosztályi jegyző ivén: Károlyi György gr. egyes. elnök, Csapó Dániel alelnök, Ürményi Ferencz koronaőr, Zichy Miklós gr. Orezy György b. szakosztályi elnök, Zichy Ödön

gr. Patay József tb., Nagy István főjegyző, Pólya József dr., Farkas Ferencz h. ü., Zeyk Dániel k. tan., Foizsner n. kertész, Batthyány László gr., Uzovics Sándor kam., Teleki Sámuel gr., Rosty Zsigmond tb., Bánffy Pál b., Muslay Sán-dor tb., Benkő Dániel tb. Bezeredy István tb., Szapáry József gr., Orezy Lajos b., Borbély Miklós tb., Dessewffy Emil gr., Hegedűs Pál tb. Zahlhausen báró, Redl Imre b., Atzél Antal főispán, Batthyány Lajos gr. Závora György tb., Ma-gyar Imre tb., Prónay Albert b., Marczibányi Lajos tb., Gyertyány Dávid k. tan., id. Jankovic Imre tb., Szécsen Károly gr. Károlyi Lajos gr. Steinbach Ká-roly tb., Ham János szathmári püspök, Végh Ignác es. k. kam. Morbitzer János főposta-tiszt, Ürményi János tábornok, Ordódy Sándor táblabíró, Szabó Endre tá-blab., Majláth György országbíró, Gömör Károly gyógyszerész, Rumbach János es. kir. kapitány, Székely Károly táblabíró, Kappel Fridrik v. polgár, Gifford J. kereskedő, Szilágyi István v. polg., Kozma Vazul keresk., Forster Laj. Vilmos ker., Stipanic Antal főszb. Dermar József polgár, Szűcs János ügyv., Valasz-ky János tb., Gebhard Ferencz professor, Walthert László tb., Kovács István tb., Szapáry Antal gr., Wittmann János tb., Pribék Felix kincst. főtiszt, Posch Ján. főposta-hivatali ellenőr, Eggenberger József könyvár., Rosty Albert tb., Redl Gyula b., Török Bálint gr., Almásy Móríc gr. Berényi Lajos gr., Guzmanberger Leop. keresk., Jurenák Pál ker., Aigner Ferd. ker. csepiní Adamovich János tb., pacséri Császár Sándor k. tanácsos, Moesary Imre özvegye. Összesen 76. — (Vége köv.)

(Az unio ügyében munkáló választmányi gyűlés.) F. jul. 2kán Pesten, az unio tárgyában összeült választmányi tanácskozás harmas eredménye: 1) Az unio eszméjét illetőleg, a' választmány tagjai egyenként és összesen ünnepélyesen nyilvánítták, hogy, Ohajtják's akarják eszközöltetni a' magyarországi két ev. fele-kezet oly egyesülését's mind szellemi mind anyagi tekintetben egykori teljes egy-beolvadását, melly ne erőszakoltatások által céloztassék eléretni; hanem idő, tu-dományos műveltségű haladás kifejtéséi, jóakaratu kölcsönös értesülések, aka-dályok elhárításai, kisebb nagyobb anyagi érdekek békés útoni egyesítései 's az iskolák előkészítése által, mind a' két fél testületeinek 's lelkesb egyedeinek közre munkálataival, kitünő és folytonos szilárd a k a r a t á v a l 's példájával időn-ként haladva eszközöltessék. " A' legközelebb teendőkre nézve, kettőre terjeszkedett a' választmány, tunillik az időkivánó előkészületek tervezésé-re 's a' superintendentiák részéről halasztás nélkül teljesíthetőkre. És így, 2) az unio terve kidolgozására választmány nevezetett ki, mellynek tagjai: Schedius Lajos kir. tan., Fáy András tbiró, Polgár Mihály és Székács József lelkész urak. 3) Jónak vélné a' választmány, hahogy minden superintendencia addig is, mig e' részben több történhetik: a) A' kebelbeliek arról, hogy e' két, ugysem sok-ban különböző felekezet egyesülésének nincsenek elháríthatlan akadályi, legjobb móddal meggyőzni törekednék 's e' tant különösen lelkipásztoraik által mind az urvacsora kiszolgáltatása, mind a' népvallási oktatására nézve oly fontos hit-erősítés (confirmatio) alkalmakor, sőt kivált nagyobb ünnepélyekkor tartandó egyházi beszédek által is a' hívek szívébe egyháziilag szeliden 's így annál sike-resebben csepegtetni törekednének. b) Nyiltan kijelenti a' választmány azon álta-lányos meggyőződését, hogy e' nagy czélt érdeklő, minden bár legjámorabb o-hajtás's legszentebb akarat's érett megfontolás sugalta rendszabásnak valóságos életbe-lépését, a' maga idejében mindeneket megtermő időn kívül legnagyobb részben oly egyházkerületi állandó küldöttségek buzgó közremunkálásától várja, mellyek ezen tárgynak mibenlétére folyvást felügyelvén, ennek állapotját mindig nyilványosságban tartásák, az orvoslandó egyes bajokat, czélszerű módok ajánlata mellett előterjessék 's a' végrehajthatók végbehajtására felvigyázzván, a' helyen-ként mutatózó akadályokat elhárítani, feladatuk nagyszerűsége által ihletett lel-kesedéssel törekedjenek. P. e. 1.

(Erdélyi országgyűlés.) Jun. 23kán tartott országos ülésben a' jegyzőkönyv hitelesítése után olvastaték gr. Eszterházy László kir. udv. taná-csos alapítványlevele, mellyben boldogult atyjának végrendeletét tudatva az or-szágos rendekkel, nyilványítja, hogy az atyja által nagy költséggel és gondos vá-logatással szerzett pénzügyjteményt, mellyet maga is nevezetesen szaporított, noha élete végeig mint sajátját megtarthatná, mivel azonban a' RR. a' nemz. muze-um föllállításával foglalkoznak, az ország rendelkezése alá ajánlja, ughogy, Esz-terházy alapítvány' nevezete alatt a' föllállandó muzeumba közhasználatul fölvé-tessék. Ehez kév. 5000 p. frt pénzalapot is csatolt maga részről, hogy annak évenkénti kamatjából egy felügyelő, az alapító család befolyása és jóváhagyása mellett rendelendő, fizettessék. Az alapítvány-levél szelleme, ugy szinte kükül-lői követ Pálty János melegkeblű előadása közlelkesülést gerjesztett az országos RRben, mi sokszorozott öröm-kifakadásban nyilatkozott, az alapító grófnak vég-re egyhangulag köszönet szavaztatott, 's a' muzeum tárgyában dolgozó biztos-ságnak átadatni határoztatott. — Ezután megküldé szokott módon a' kir. főkor-mányszék a' 'lajstrom' tárgyában átküldött felirat iránti észrevételeit, mikben figyelemre méltó azon nyilatkozata, hogy a' róm. sz. püspök és szászispán taná-csosságára nézve ez uttal is ragaszkodik a' főkormányzék 1838ban e' tárgy kö-rül kifejezett értelméhez. Ez tanácskozás alá vétetvén, kevés módosítással a' RRR előbbi feliratuknál megmaradtak. Olvastaték még a' középponti rendszeres választmány jegyzőkönyve a' törvénykezési és urbéri tárgyakban kiszemelve ké-szült törvényjavaslatok iránt. Ez köziratra bocsátatott. Végre miután a' rend-szeres biztosság egy itteni színes kérelemlevelét felolvasás végett benyújtotta volna, e' tárgy a' színház dolgában megbízott országos választmányának tárgyalá-sul átadatni rendeltetett, 's elnök ő nmlga kijelenté, hogy mihelyt jelentést ve-end a' már napi rendre tűzött vallás tárgybani előleges tanácskozások bevégez-teése iránt, azoknak országos tárgyalására gyűlést fog tartani. E. H.

(Abauji közgyűlés.) Kassa, jun. 30kán, Abaujmege folyó hó 13tól 19kig évnegyedes fenytő törvényszékét tartá, mellyben m'ntegy 30 rab ité-letet kapott, 's miután még sok itéletet váró rab a' fogházban van, hogy azok is mielőbb elítélthessenek, jul. 18kán 's következett napjain táblabíró Puky Antal elnöklele alatt rendkívüli fenytő tszék fog tartatni. 20kán, a' m. h. 28kán fél-benszakadt évnegyedes közgyűlés k. tan.'s első alispán Vitéz János elnöklele a-latt folytatvatván, 25keig tartott, az abban előfordult nevezetes tárgyak követ-kezők: 1) Torontal megye levele, mellyben a' jövő országgyűlésre küldendő kö-vetinknek felszólítólag azt kéri utasításul adatni, hogy addig a' követek se a' ná-dor se a' koronaőrök választásába ne bocsátkozzanak, mig az iránt illető kül-

döntést utasítást nem kapnak, pártoltatott. 2) Somogy megye azon felírás által sürgősen dő felszólítása, hogy ő felsége a magyar kereskedés előmozdítására 's terjesztésére, czélzó előleges tanácskozásokat a kir. előadások sorába iktatni kegyeskedjék, nálunk, pártoltatásra talált. 3) a' nm. m. k. hltanács megvényekkel Ürményi Ferencz országos érdemekkel koszoruzott jeles hazánkfiának ő felsége által koronaörré lett kineveztetését tudatván, ő exja megvényk részéről örven-dező levéllel megiszteltetni rendeltetett kineveztetése éljen kiáltásokkal fogad-tatván. 4) sz.k. Szabadka város levele a' k. városok sérelmei és szavazási jogának előlegesen a' jövő országgyűlésen kért elővételét tárgyazó, az országos tárgyak megvizsgálására küldött választmányhoz utasított. 5) Ez alkalommal K. F. thró előhozván azt, hogy megvényben a' koldusok iránt hozott czélszerű rendsza-bályok nem tartatnak-meg, annak következtében a' járások főszbiráinak köteles-ségül tétetett, hogy azokat a' falu biráival és az illetőkkel pontosan tartassák-meg, 's mind azokra szorosan felügyelvén, az áthágókat keményen büntessék-meg. 6) Egész megvényben faluról falura az árvák összeírati, lajstromba fog-laltatni és a' főfelügyelés pontos gyakorlata nézetéből az árvaszék elnökének át-adatni rendeltetvén, annak foganatosítása a' jár. fő és alszbiráinak legszebb legne-nemesb kötelességükké tétetett. 7) Hogy kiküldetések folytában adandó jelenté-sek semmi szín alatt ne maradhassanak ki, avagy, többször a' köz világos sérel-mével és nagy kárával évekig ne húzódhassanak, e' részben hozott megyei ha-tározat megújított, és annak pontos 's minden gyűlésen egy emlékeztető laj-stromba foglalt jegyzéki felolvasása, a' jegyzői hivatalnak meghagyatott. 8) El-nök első alispán legközelebb néhai B o t k a Ferencz hajduk hadnagyának ha-lálát hivatalosan jelentvén, ezen a' megye választásától függő hivatalnak rend-szeresítése szükségesnek találtatott, errenézve egy küldöttség másod-alispán el-nököle alatt vezettetett, munkálkodásáról szóló tudósítását véleményestül a' legközelebbi közgyűlésre beadandó és mikorra a' hajduk hadnagyának megvá-lasztatása is halasztatott. 9) A' főadószedő számadásai a' kiküldött biztosság által megvizsgáltatván tett hivatalos jelentése következtében valamint a' számadások ügy a' pénztár is legjobb rendben találtattak. Ezután számos tisztí jelentés olvas-tatván föl czélszerűleg intéztettek 's 260 számot meghaladó esedezések tárgyal-tás alá vétetvén, hol szükséges volt, küldöttségek nevezettek. — Jövő évnegy-e-des 3dik közgyűlésünk sept. 19kén lesz, hihetőleg szeretve tisztelt főispán-gró-funk elnököle alatt, az évnegyedes fenyítő tszék aug. 22kén, a' polgári tszék pedig aug. 29kén veszi kezdetét. Szepes-megyében f. hó 22kén tisztujtás tar-tatott, szomszédink azonban feledve a' régi általunk mindig tisztületben tartott, 's a' magyarnak jellemes szokását, sem a' határidőt, mivel tartoztak, megvényekkel hi-vatalosan nem tudatták, sem pedig nemzeti ünnepélyökre meg nem hittak, mire a' régi szokás törvényszerűleg jogosít, de — tán hasonlók tétélei Szepesben e-lőleg és föltételeken a' haladáshoz tartoztak? ez iránti bővebb észrevételeimet máskorra tartván fen. A' debreczeni dalszínész társaság ma, Bájital Donizetti daljá-ték előadásával végzi be rövid szini előadásai sorát; ezen társas. itteni mulatása alatt reményen teli helyes előadásival, a' dalját. teljes mértékben kielégítő jó si-kerültével, rend és pontosság, meg a' legkivánatosb ipar és tanulmány kiténté-sével köz méltánylást és megelégtelést vala kivíni szerencsés. A' társaság igaz-gatójának Komlóssy Ferencz urnak becsületére válik jelen társaság kiállítása. Né-zők földszint és a' karzaton mindig számosan, 's a' mostani nyári időt tekintve, igen sokan, csak fájdalom! a' páholyok többnyire üresek valának, de itt, mint ta-paszthatni, a' nemzetit nem pártolni műveltséghez tartozik. Időnk szép meleg. Megvényben helyvel közel a' jégeső nagy károkat tett. Klestinszky László.

Csanádmegye lelkes RReit m. hó 6án fájdalmas csapás sujtá, mert első alispánjok, Vásárhelyi J. tíz évig szorgalom buzgósággal viselt alispáni hivatalá-ról érzékeny szónoklattal lemondott. Szivrázó vala a' jelenet 's a' RR. sorában nem lehet látni szivtelen férfiut, ki nem könnyezett volna, midőn bucsúzni hal-lák főválasztottjokat, kit 1823tól fogva szakadatlan szeretettel öleltek kö-rükben. Szomorú dolog, midőn oly férfunak, ki 24 éves korában ifju vidor-sággal fogott a' haza és megye szolgálatához, agg korában keserű szavak-ban kell kijelentenie: „mikép mindent a' közjó előmozdítására 's Cs a n á d dicsőségére igyekezett cselekedni; csekély személyét mégis gyanusítgatások illették, 's most a' tövises pályán mást enged már borostyánkőszorot érdemleni.“ A' Karok és Rende a' távozó alispán dicső érdemeiről önként bi-zonyoságot adni akarván, egyhangulag arczképét a' megye termében felfüggesz-tetni 's f. é. aug. 29én saját birtokán Arad megyében keblezett Lökösházán őt egy küldöttség által megisztelni rendelék, mely küldöttség másod alisp. vezérlete 's főjegyzőnk szónoklata mellett egy ezüst kardot, melynek vasán „Csanádtól Vá-sárhelyi Jánosnak jun. 6án 1842“ másik lapján pedig „Hazáért“ leend olvasha-tó, nyujtand át az elbucuzottnak, kinek érdemei, kivált közkezelési tekintetben, emelék megvényk rendszerét a' tökély azon pontjára, melyen az jelenleg áll. Vi-gasztalásunkul bucsubeszédében mégis oda nyilatkozott a' távozó, miszerint ő Csanádnak ezentul is jó 's bal sorsában egyaránt részt veend 's termünk balodal-láról ezentul is szót emelend; e' szerint nem vesztők őt el örökre. A' főhivatal-nokot követték lemondásban mások is. Főügyvédünk 's volt országgyűlési köve-tünk Biró Imre hivataláról szintén lelépe, kibén a' megye józan elvű és szilárd ha-ladásu tisztviselőt veszte; várhatjuk azonban, mikép gyűlésinket jelenlétével ez-után is diszesítendi. Mondják: levéltárnokunk is főisp. helyettesünkhöz beadá le-mondó levelét, 's rebesgetik, miszerint még hárman mondanak le. Mi oka 's mi czélja ez egymást érő lelépésnek? — Közgyűlésünk tárgyai közül kiemelendők: A' nm. hltanácsnak kisgyűlések helyreállítását rendelő intézvényére válaszoltatni rendeltetett, hogy mivel a' kisgyűlések azon alkotványos elvvel, miszerint a' köz-ügyekben mindenki szólhat, nem egyeznek meg, de különben is minden hiteles-ség-nélküliek, azok többé vissza nem állíthatók. Pest megye példájára a' mé-szárszék elibe mérlegek állíttatni rendeltettek; lesz e' sikeresb hasznuk, mint Pesten? meglátjuk. Főisp. helyettesünk a' RRnek az adó behajtása körüli fára-dalmikért külön levélben tetszését fejezé ki.

Turóczi közgyűlés. Turóczbul jun. 28án (folytatása az 50ik szám-beli közlésnek) Főispánunk Révay György ő méltósága az ünnepélyes beiktatási

szertartásoktól ő fels. által kegy. feloldatván, a' beiktatási határnap csupán jun. 11én tartott kisgyűlésben juta köztudomásra, ez okbul ő mélt. illő fogadtatására egyedül oly intézkedések történtek, miket illy rövid idő alatt véghez vinni lehe-tett. Jun. 15kén regg. Kostyánba az itt lakó másodalisp. 's kir. udvarnok Ruttkay Károlynál egy számos tagból álló küldöttség, nemkülönb a' curialis helységek majd 200at meghaladó küldöttei összegyűlvén 's e' helységen keresztül vívő or-szágnál ő mlga megérkezését bevárván, azt előre bocsátott rövid de velős üd-völzés után Szent Mártonig elkisérék, hol a' megyeháznál örömjelentő és szün-ni nem akaró éljen kiáltások közt lakszobájiba fölmenvén, újra egy más, az el-ső alispán vezérlete alatt tisztelkedő küldöttség által üdvözöltetett. A' szónokok egyháziak valának 's az üdvözlések magyarul történtek. Következett ezután a' szentlélek segítségül hívása 's ekkép maga a' bevezetés. Az egybegyűlt KK. és RR. számra körül belül 700an mindnyájan ő méltósága által pompásan megven-dégteltettek, mely alkalommal a' szokott áldomások 's éljenzések nem hiányzo-ttak. A' kinevezett táblabírák közül örülünk, hogy Keglevich Gábor gr. ő excját, Keglevich Miklós és Brunswick Ferencz gr. ő mélt. miéinknek nevezhetjük. Más nap a' gyűlés és törvényszék első alispánunk elnököle alatt folytatott 's egye-dül junius 25én fejeztetett be, gyűlési tanácskozásink eredvényiből igen keveset közölhetek, mert többnyire oly tárgyak szolgáltak tanácskozási alapul, mik ide-genre nézve kevés érdekel birnak; a' következők említésre méltóbbak: 1) Más napi ülésben főisp. ő mlga megkéretni határozatott, miszerint Deák Ferencz nagy érdemű hazánkfiát táblabíráink közé sorozni méltóztassék. 2) Jun. 11kén tartott kisgyűlés jegyzőkönyve hitelesített. Erre nézve csak azt nem mellőzhetem el miszerint nádor ő fenségének magyar levele ez alkalommal felolvastatván, a' me-gyei RR. kötelességöknök érzék ezen ő fenségének a' magyar nyelv iránti most uj-ra tapasztalt lelkes buzgalmát 's nemzetiségünk magas pártfogását egy külön fel-iratban meghálálni. 3) A' subsidionalis tárgyakkal foglalkozó választmány bea dá végső jelentését, mely szerint a' megállapított 's ezelőtt már közölt kulcs fona-lán összeirt jövedelemtől a' tizedváltást, tisztbektet 's bérleket ide nem ért-vén, 6 per 100 fizettetni fog. — 4) Hasonlóan a' tisztválasztási rendszer ugyanazon választmány által kidolgozva bemutatott. (Vége köv.)

Nliberesén nyárelő 20. napján. Minél nagyobb 's keserőbb azon in-ség, mellyel hegyes vidékilakóink e' mostoha 's nyomorteljes évben küzdeni kény-telenek, mint ezt folyó évi Jelenkor 23. számában is röviden említém, úgy hogy nálunk az éhség oly rettenetes fokra hágott, minőre a' legöregebbek sem emlé-keznek, mert sok szegény ember egy vagy két kila rozsért, két 's három kilás öszi gabnával bevetett földjét is kínálgatja, sőt némelly egyiptusi éhséget szenvedő a-zon burgonyát is, melly már bevetve volt földből lopva kikaparni 's azzal éhségét enyhíteni merész volt: annál becsesb és szivrehatóbb azon segedelem, mellyben, n. liberesei 's lentvorai adózóink e' napokban részesülni szerencsések valának. Midőn a' kékkői mélt. uradalom részéről szegény jobbágyai fölsegéllésükre lépé-sek nem tétettek, nm. vázsonykői Zichy gr. ő exc. derék tisztjei által e' nyomor fe-lől értesülvén, kegyes volt n. liberesei 's lentvorai legszegényebb jobbágyainak 75 pozs. mérő (összes jobbágyságának ezer pozs. mérő rozstól előlegezni, úgy: hogy azt csak úgy a' mint kapták, t. i. egy pozs. mérő rozsért egy pozs. mérő rozst tartoznak visszaadni jövő aratás után, melly nemestettért fennevezett gróf ő exc. hveim nevében buzgó köszönetet ezennel nyilvánítani kötelességemnek tartot-tam, de gondolhatná tán valaki: quid hoc pro tanta siti? annak ezennel mondh-atom: jobb most szegény embernek egy vagy két kila rozs, melly éltét az éhhalál-tól megmenti, mint áldott években 10 vagy 20 is. Petényi Józ. Lajos nagy li-beresei evang. lelkész.

(Ipar- 's tözsérügy.) F. hó elején ment véghez az ugyneve-zett vácsi vásár, mellyre nagymennyiségben szállítottak minden fajú gyapjut a' természetök, 's vevők sem hiányoztak, főleg Morva 's Csehországból; más külföl-diek azonban gyéren mutatkoztak. Mivel pedig a' sziléziai vásári árhoz képest mérsékelt követelésekkel léptek föl a' természetök, tehát meglehetősen élénk volt a' vásárlás, és kitűnt egyszersmind, hogy mérsékelt ár mellett a' cseh földi gyártók is versenyezhetnek más külföldiekkel. A' magyar gyapju ez évben általá-nyosan igen tiszta és fehér volt, mig a' sziléziai gyapju piszkossága miatt min-denütt közös a' panas. Electoral nem volt a' téren, de az igen finom egynyí-retűnek mázsája 90 forinton kelt, leginkább pedig a' közönséges egynyíretű gyapjut keresték, mellynek mázsája 45—60 fton kelt, de a' vásár vége felé kissé emelkedtebb áron is kerestetett. A' kétnyíretű téli gyapju Bácsból 26—30, Szegedről 32—34 forinton majd mind elkelt. Finom és középfinom kétnyíretű csak lénán ment. Usztatott juh gyapja 26—30, zigara pedig 32—34 frton vá-sároltatott. Ez árokon még folyvást történnék vásárlások 's reménylik, hogy ez uttal árcsökkenéstől többé nem igen tarthatni. Bácsból, Erdélyből és Havasal-földről csak jövő augusztusi sokadalomra fog az új gyapju fölérkezhetni. — Győr vidékén az aratást már megkezdék, 's az eddigi próbákból ítélvén dús termésnek örvendhetnek. Határozott itéletet e' tekintetben mindazáltal még nem mondhatni. A' zab azonban nem igen dúsán fog jutalmazni, tengeri és burgonya is szűken fizetend, ha t. i. az eddigi szárazságot eső nem váltja föl. A' legközelebbi hétivásá-ron a' gabonaár valamivel csökkent. —

Spanyolország.

(Az új ministerség nyilatkozata a' cortes előtt.) Egyéb bajai közt még az is igen súlyosan nyomja az új ministerséget, hogy egyetlen kitünőbb szónokkal sem bir keblében. Rodil a' cortesben csak nagy habozás közt és akadozva birta kifejtteni az új ministerség kormányzati elveit, mondván, hogy jelszavai: erköl-csiség 's bücsületesség a' kormányzatban, II. Izabella trónjának a' képviseleti rendszer, 's kathol. vallásnak szilárd föntartása, kifejtése a' szeptemberi jog-szerű következményeknek, egyesítése a' helyzeti érdekeknek az általánosak-kal, rend és takarékoság a' pénzügyi osztályban, nyilvánosság, föntartása a' fegyelemnek a' hadseregnél, a' tengerészet fölemelése, szóval haladás és ja-vítás a' kormányzat minden ágaiban. Ez ígéretek igen igen szépek, de alkalmasint a' ministerség maga is erősen hiszi, hogy legjobb szándékjok mellett alig fogják

legparányibb részöket is teljesíthetni. Rövid idő múlva az 1843iki költségvetéssel lépndnek föl az új ministerek. —

(Zurbano a' cataloniai zendülők ellenében. Elegg.) Jun. 22dikén bemutatá Espartero az új ministereket a' királynénál, mire elnöksége alatt titkos tanácsülés következett, mellyben hatályos rendszabályok hozattak a' cataloniai és barcelonai zavargók ellen, mellyek végbehajtására hihetőleg Zurbano fog megbízatni. Zendítő dalok éneklését azonban mind e' mellett is bátran folytatják a' roszt akaratauk, ámbár mindenütt elfogatással fenyegetés mellett tilalmazzák azt az illető hatóságok. Különösen az ifjuság vonja el magát komolyabb munkálkodástól és üres politikai elmélkedésre és kifakadásra fecsérelti a' drága időt. Egyébiránt meg kell vallani, miszerint a' kormány mégis csakugyan nagyobb erőt kezd mutatni, mint róla előleg föltenni lehet, 's azért a' volt ministerség párthivei már majd minden kivétel nélkül Rodil kormányzástól alá gyűltek. — Cadizban ingerültség uralkodik az angolok ellen, mivel egy csempörtiszt rejtélyesen eltűnt, kiről azt hiszik, hogy a' kikötő előtt horgonyzó angol hajók egyikén alkalmasint nyomába lehetne akadni, ha az angol hajósnép tengerbe nem süllyeszté őt, mikép némellyek gyanítják. — Zurbano 9 zászlóaljval veendi üldözöbe a' cataloniai zavargókat. — A' madridi főtvérnyszék nem engedé a' canariai püspök pörének elmellőztetését, hanem határozottan parancsolá, hogy védíratát a' kítűzött időre mulhatlanul adja be. — A' spanyol Cid és neje, dona Ximena holt testeit a' Burgos melletti zárdából ugyan e' város tanácsháza kápolnájába szállították. —

Anglia.

(A' növekedő inség miatt komoly népzavargástól félnek. Elegg.) London, jun. 28kán: „A' nyomasztó inség, 's vele szokás szerint az erkölestelenség az egész országban igenis félelmesen növekszik. A' királyné maga is igen jól látszik e' bajt ismerni, mert darab idő óta félre magyarázhatlan jelei mutatkoznak arczán a' bánatnak 's a' miniszternek is ugyan, komoly zendüléstől ezuttal még nem igen tarthatni; de ezek alkalmasint feledék, hogy a' kínos éhség mindent képes a' néppel feledtetni. 'S hogy a' közemberek ez iránt tiszta fogalommal bírnak, azt talán egy katona e' szavai is bizonyítják, miket a' legközelebbi népgyűlésen ismerőséhez monda: „Szereti ugyan királynéját a' nép, de inségét sokáig már nem tűrheti, 's én azt hiszem, hogy jó királynék nem fog ez országban meghalni. A' szenvedők nem bírják már a' türelést, 's könnyen megtörténhetik, hogy rövid idő múlva kérésztől parancsolásig emelkednek.“ A' plimouthi gyűlésben hatályos föllépést határoztak a' parlament ellenében, mert különben egyenesen attól tarthatni, hogy önmaga fogja baját enyhíteni a' nép, melly már is forrong, 's több helyen erőszakkal verte föl az éléstárakat. — Plymouth 's Portsmouth kikötőinkben hat hadihajót parancsolt a' kormány haladék nélkül fölfegyvereztetni. — A' parlamenti ülések hihetőleg jul. közepén fognak befejeztetni. — Berlinben az utcai dohányzás megtiltatása miatti lázongást így gunyolja a' Spectator: „Van oly bizonyos pont, mellyen túl a' legártatlanabb 's legszelidebb férget sem bánthatni érintetlenül. Csipjétek meg az egér farkát 's bizonyosan harapni fog. Politikai mezőn mindent eltűr a' német, azt már száz meg száz példával bizonyította, de végétek csak ki szájából a' pipát, 's bizonyosan fejtekhez fogja sujtani a' seres kancsót. Egyébiránt a' művelt Berlinben az utcai dohányozást bizo-

nyosan az új bölcsekedés befolyása tiltatá meg, melly azt hiszi hogy szél- és füstésinálásra csupán neki van joga; mert napjainkban oly jó dolga van a' bölcsezetnek Németországban, hogy a' legkongóbb fej előtt is bókolnak, mihelyt néhány oly zagya kifejezést bír kimondani szája, miket széles e' világon senki nem érthet meg.“ — Egerton ismert tájfestő, nejét 's gyermekeit elhagyván, Londonbul egy fiatal lánygyal Mexicoba szökött; azonban néhány hónap múlva kedvesével együtt meggyilkoltatva lelék őt kertjében.“ —

Franziaország.

(Cormenin új röpiratot készöl közrebocsátani. Elegg.) Paris, jun. 30kán: „Azon hivatalos czáfolatokra, miket a' ministeri sajtó Cormenin „Avis aux contribuables“ czimű röpiratára készített, új röpirattal válaszol Cormenin, melly már sajtó alatt van, 's néhány nap múlva meg fog jelenni. Hírlik, hogy a' diplomata karban nagy változások fognak történni. A' külföldi udvarokhoz több új képviselő küldetik. A' hivatalos lapok nagy zajjal kürtölik folyvást az algiri szerencsés táborozást, mire az ellenzéki sajtó gúnyosan jegyzi meg, hogy e' lényes haditettek jobbadán csak néhány száz juhocska elrablatásából állnak 's az algirigyarmat most is oly siralmas állapotban teng, mint midőn szólni sem igen bátorkodtak róla a' ministeri lapok. — A' National igen alaposan jegyzi meg, miszerint Anglia közelítésének Moszkaországhoz semmi kívánt sikere nem leend, mivel az éjszakai óriás illy mézes madzagon koránsem engedi magát megszszeható tervei végrehajtásától visszavezettetni, hanem zaj nélkül bár, de szilárdul halad kítűzött ösvényén, melly Anglia érdekeivel soha nem fog öszszeférhetni. Mutatják ezt a' konstantinápolyi legujabb események is, hol darab időig munkátlannak látszék a' ezári politika; most mindazáltal ufolag ismét annál határozottabban kezd föllépni. — Bourgesban, vizesatorna-ásáskor két vedret leltek, töltve ezüst és bronzé pénzekkel a' romai császárok idejéből. — Bugeaud táborfő Toulonba váratik. — Némelly lapok ismételve gyógyíthatlan bajban hirdetgetik a' királyt sinyleni, mi a' onban tökéletesen alaptalan, mert jun. 28kán másfél óraig lovagolt a' st. clouidi kertben a' király.“

Oroszország.

(Hadi jelentés Kaukasz vidékéről. Italdó. Elegg.) Az ideigleni hadi minster illy jelentést hirdettet: „A' hírre, hogy Khapetsai torkolatában a' hegylakosok egy csempészhajóval horgonyt vetének, Baraksovics kapitány parancsot kapott a' hajót azonnal megégettetni, 's apr. 30kai éjszakán 200 kozák rohaná meg a' hajót, a' eserkeszek ugyan viszonzák a' csapást, hanem az oroszok őket addig foglalataskodtaták, míg a' hajó megégett, miután az ellenséget az orosz vezér visszazűzte, 's két darab földét elfoglalta. Ép ez időben történt, hogy egy vár parancsnoka megtudá, mikép a' eserkeszek egy bástya elfoglalása végett már 4 álgut hoztak Houl faluba, mik tőlök azonnal elvették. Jutalmul a' közlegények egyenként 3 ezüst rubelt kaptak.“ — Pétervárat az igazgató tanács új 4 évre haszonbérbe adja az italdót, min az emberek nagyon kapnak, mert sokan ezen haszonbérnek köszönik kroesusi gazdagságukat. Ezen italdó, mellynek nagyobb részét az alsóbb osztályoktól tetemes mennyiségben fogyasztott pálinka teszi, noha ezt főzni nem mindenütt szabad, a' bélyegpapírdijjal együtt 60 és néhány millió bankrubelre rug. A' koronaörök lakodalma évnapiján a' czár 85 siberiai száműzöttiránt kegyelmet mutatott azzal, hogy közülök 13at alsóbb rendű szolgálatba léptetett, a' többit pedig kényszerített munkától fölmenté.

É R T E S I T Ő.

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt Juliusban:

Pestrül Bécsbe indul regg 7 ór.)
Pestre Bécsből érkezik este) mindennap
Pestrül Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4 ór.
 azaz: julius 14, 17, 21, 24, 28 's 31dikén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt,
 az az: julius 15, 18, 22, 25 's 29czedikén. — Ezenkívül még egy vonat gőz-
 zős minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig
ÁRPÁD teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendén le-
 Bécsből: **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor,
 egy személy vitelára I. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig I. h
 6 fr. 30 kr., földel. n 4 fr. p p.

400 v. f. segélydíjra csőd a' Georgikon mellett.

1) Mlágos onai gr. Festetics László ur uradalmi kormánya részéről közhi-
 rül adatik, hogy a' Georgikonnal összekapcsolt azon intézetbe, mellyben jöven-
 dő uradalmi ügyvédek képeztetnek, ezen iskolai év végével szabad szállás,
 és esztendei négy száz forint v. cz. segély-díj mellett egy ifju vétetik fel, ki
 az uradalmi ügyvédek melletti joggyakorlaton kívül jövendő rendeltetéséhez
 a' kalmazott tudományokat szorgalmatosan tanulni 's azokból magát próbatét-
 nek is alávetni köteles léssen. A' ki ezen segélydíjt elnyerni kívánja, szüksé-
 ges, hogy a' philosophiai és jogtudományokat kitérő előmenetellel elvégezte,
 ép testi alkotmánygyal bírjon, magyarul, deákul, és németül tökéletesen írjon
 és beszéljen, és mind ezekről, valamint jó erkölcsü magaviseletéről hiteles bi-
 zonyítványait folyamodása mellett a' fenérintett jószágkormányának legfelebb
 f. e. September 15ő napjaig Keszthelyre elküldje. — Kelt Keszthelyen junius
 20kán 1842. 3)

HASZONBÉRLET.

2) Az örök alapítványi javakhoz tartozó,
 's t Szabolcs megyében kebelezt püs-

pök-ladányi uradalomban Ágota-zug 537
 3/4 hold majorsági föld az urasági mé-
 szárszék 140²⁴²/₁₂₉₀ hold majorsági föld-
 del, halászat és vadászat f. e. jul. 18án

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

3) (11263) A' nm. m. k. udv. kamrának rendelése
 következtében közhírré tétetikezennel, hogy sz. kir.
 Kapronczavárosának kir. hazonvételei, nevezetesen:
 a' várm. vadászat, koresmák, sserfőzés, a' városi fegy-
 vertár alatt levő pinéz k, egy külön házi lakás, töl b
 rendű alatt levő pinézék, egy külön házi lakás, több utján a' legtöbbet ígérőknek haszonbérbe adni fog-

rendűt, mézszárszékhez tartozó földekkel e-
 gyütt, valamint az ugynevezett generál rét különösen,
 és a' brighi pusztán levő koresma f.e. novem. 15ő nap-
 jatól kezdve számitandó egymás utáni 3 évre ugyan e'
 f.e. julius 15kén a' kapronczai városház épületében szo-
 kott délelőtti órák alatt tartandó nyilvános árverés

nak. Melly árverésről mindazok, kik annál megjelenni
 kívánnak, ezennel oly megjegyzéssel értesítetnek,
 hogy a' bérleti szándékozónak elegendő bánatpénz-
 zel ellátva kell lenniök, 's az illető bérleti feltételeket
 mind a' fenérdeltett városháznál, mind pedig a' nm.
 m. kir. kamara számvevőhivatalnál előre is megtudhat-
 ni. Budán 1842 évi junius 15én. 3)

Püspök-Ladányban, a' tisztartói iróte-
 remben tartandó árverésen f. e. nov.
 15ő napjától három egymásutáni évre
 bérbe adatnak, bérleti kívánók szüksé-
 ges bánatpénzzel az illető helyekre meg-
 hivatnak. 3)

Köszállítás

V á c s r ó l B u d a p e s t r e.

1) A' budapesti lánchidépítéshez a' váci nagyszáli kőbányából 1843 és
 1844 évek folytában évenként mintegy 30—50 ezer köb (cubic) lábra me-
 nő oszlopkövek lesznek szállítandók. — Az e' szállítást felvállalni kívánók, aján-
 lataikat, peesét alatt illy felirással: „Váci kövek szállítását illető“, Pesten
 a' lánchid-építési hivatalszobában (fel-duna-sor 25dik szám alatti ház, 2dik
 emelet (folyó évi aug. 2kai déli 12 óráig nyujthatják be. Később érkezen-
 dőkre nem lesz tekintet. Az ajánlkozási levélben ki kell téve lenni azon meg-
 határozott legalsóbb vitelbérnek, mellyért ide értve minden viteli költséget, és
 a' víz-kárbitosítást is, az említett oszlopköveket köblábonként számítva, oly
 mennyiségben, 's oly módon, a' mint azok a' fentebb érintett két év lefolyása
 alatt a' hajózás megnyiltától kezdve annak végződéséig a' kőbányában töretnek,
 és neki átadatnak, sértetlenül a' pesti, és budai hidépítési udvarra szállítani
 kívánja a' vállalkozó. A' kövek felrakása a' kőbányában 's azok kirakása Pesten és
 Budán a' hidépítési társaság költségein történnik.

A' vállalkozási ajánlat mellé egyuttal 500 pgő forintnyi bánatpénz csato-
 landó, készpénzben, vagy statuspapirosokban; valamint nemkülönbena' szállító
 fél szerződési kötelezéseinek pontos teljesítése iránt elégséges kezességgel tar-
 tozik a' lánchidépítési vállalatot biztosítani.

Ezen köszállítási vállalat alkalmas erős szekerek, és vonó-marhák be-
 szerzését kívánván meg, a' lánchidépítési társaság nem lesz idegen attól, hogy
 a' szállítást felvállalónak, tökéletes biztosság mellett aránylagos pénz mennyi-
 séget előlegezzen, a' vitelbérből meghatározandó időszakokban lassanként le-
 rovandót. Pest, julius 12. 1842. 2)